

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

مجموعه خلاصه مقالات همايش بين المللی ادبیات تطبیقی فارسی و عرب

به کوشش

دکتر احسان قبول

قصر الأنسکو

۱۱ و ۱۲ ایار ۲۰۱۰ - بیروت

با همکاری

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان

دانشگاه لبنان

دانشگاه فردوسی مشهد

شناسنامه کتاب

نام کتاب: مجموعه خلاصه مقالات همايش بين المللی ادبیات تطبیقی فارسی و عرب

به کوشش: دکتر احسان قبول

ناشر: رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان

محل چاپ: بیروت

تاریخ: ایار ۲۰۱۰

شمارگان: ۵۰۰

فهرست مطالع

خلاصه و مقالات . مایش بین المللی ادبیات نظری فارسی و عرب

- راویان شعر پارسی و رواة الشعر تازی
(دکتر فرامرز آدینه کلات) ٦
- لیلی و مجنون قاسمی و مقایسه‌ی آن با متون عربی داستان
(دکتر زهرا اختیاری) ٧
- بررسی علل سفر بدیع‌الزمان همدانی به هرات و اقامت او در این شهر
(خلیل الله افضلی) ٨
- سجع از مقامه‌نویسی بدیع‌الزمان تا حکایت در گلستان سعدی
(سیده شکوفه اکبرزاده، دکتر حسین فاطمی) ٩
- پژوهشی پیرامون مضامین مشترک در زبان و ادب عرب و فارسی
(دکتر صاحبعلی اکبری) ١٠
- نگاهی به شعر و اندیشه فروغ فرخزاد و غادة السمان
(دکتر حسن اکبری بیرق) ١١
- مقایسه‌ی داستانی مشترک در مثنوی و نثر الدَّر از منظر روایت شناسی
(سمیرا بامشکی) ١٢
- بررسی تطبیقی سمبولیسم اجتماعی در اشعار بدر شاکر السیاب و نیما یوشیج
(علی برهانی، دکتر مهیار علوی‌مقدم) ١٣
- من مفارقات الاقتراض اللغوي بین العربية والفارسية
(الدكتور يوسف بكار) ١٤
- منطق گفتگو در اللمع فی التصوف و كشف المحجوب
(مینا بهنام) ١٥
- فروغ فرخزاد و سعاد الصباح در مثلث عشق، سیاست و زنانه نویسی
(دکتر مهدخت پور خالقی چترودی، حمید تقی‌آبادی) ١٦

پژوهشی پیرامون مضامین مشترک در زبان و ادب عرب و فارسی
دکتر صاحبعلی اکبری، دانشگاه فردوسی مشهد (ایران)

ارتباط و تعامل میان ایرانیان و عرب از دیر باز در سطوح مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، فلسفی، دینی، ادبی، لغوی، بلاغی و سایر زمینه‌ها در حد اعلا وجود داشته است از زمانی که آخرین فرستاده و پیامبر الهی حضرت محمد مصطفی - ص - بر انگیخته شد، این ارتباطات شکل تازه‌ای به خود گرفت و تأکید بر مساوات میان ملت‌ها و فرهنگ عربی - اسلامی از راه رحمة، تقوی و عدالت ادامه پیدا کرد مشترکات میان دو ادب عرب و فارسی نیز از راه برخورد میان دو ملت ایرانی و عرب نیز از زمان‌های پیشین وجود داشته که با آمدن اسلام روز به روز به رونق آن افزوده شد از آنجایی که زبان عربی زبان قرآن و دین جدید بود، ایرانیان برای آموزش و کسب مهارت در آن به اندازه‌ی اهل زبان تلاش‌هایی را در سطوح وسیعی آغاز کردند و با مشارکت تعدادی از دانشمندان عرب و سایر سرزمنی‌های فتح شده، از راه زبان عربی بسیاری از دانش‌های مکتوب قدیم را از زبان اصلی در زمینه‌های تاریخ، طب، شیمی، فلک، زبان، حساب، ادب وغیره ترجمه کردند مشترکات میان دو زبان مفصلی را می‌طلبید این مشترکات در قالب الفاظ، سبک، اقتباس، اوزان و قوافی، داستان و غیره قابل مطالعه و بررسی است نگارنده در این نوشتار به گوشه‌هایی از این مشترکات در چهار محور داستان، معراج نبوی، ترجمه و تألیف، مشترکات لغوی و هنری و موضوعات ادبی مشترک پرداخته است

کلیدواژه‌ها: مضامین مشترک، ادب عرب، ادب فارسی، معراج